

4/W/19

Warszawa – Stary Służew Przez Gucin Gaj do Rozkoszy Wilanowski Park Kulturowy

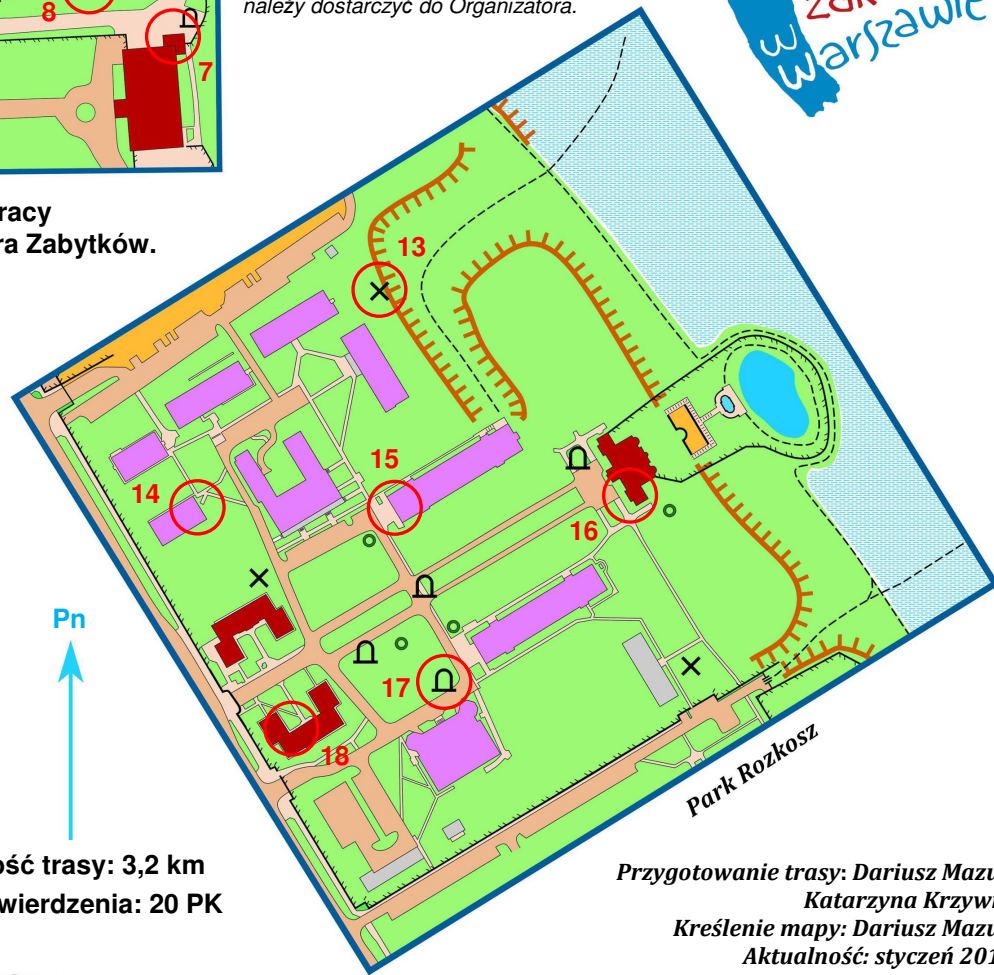
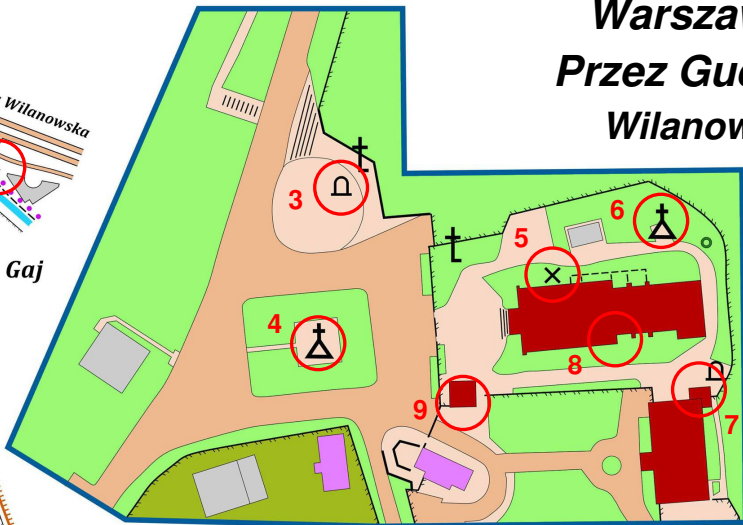
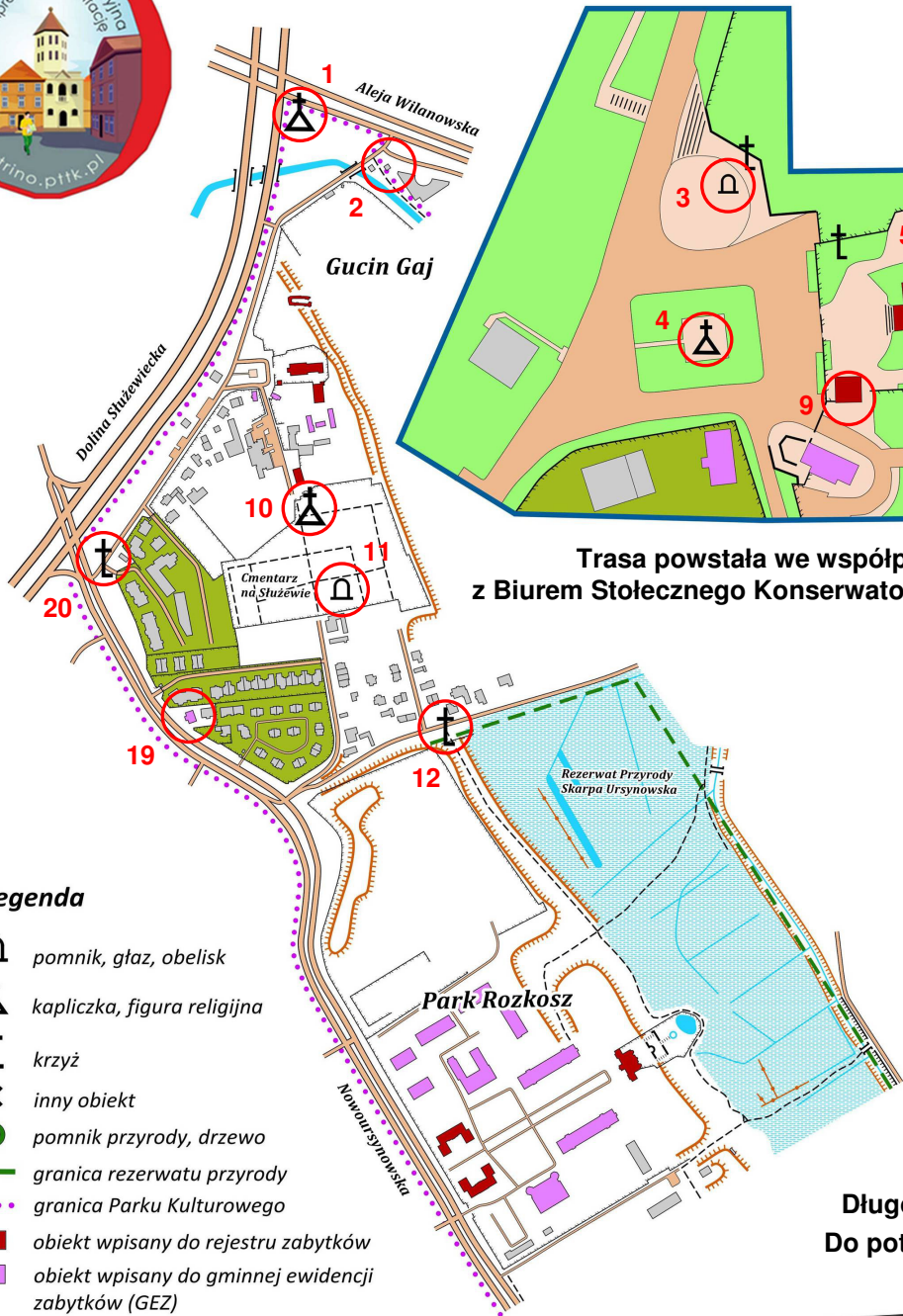
Na mapie zaznaczono punkty kontrolne (PK).
Do każdego z nich zadano pytanie.
Dodatkowo do 8 z nich wykonano zdjęcie.
Odpowiedź na pytanie i dopasowane zdjęcia,
jako potwierdzenia przebycia trasy,
należy dostarczyć do Organizatora.

Trasa powstała we współpracy
z Biurem Stołecznego Konserwatora Zabytków.

Legenda

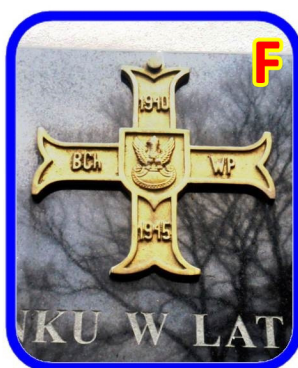
- pomnik, głaz, obelisk
- kapliczka, figura religijna
- krzyż
- inny obiekt
- pomnik przyrody, drzewo
- granica rezerwatu przyrody
- granica Parku Kulturowego
- obiekt wpisany do rejestru zabytków
- obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków (GEZ)

Długość trasy: 3,2 km
Do potwierdzenia: 20 PK

Przygotowanie trasy: Dariusz Mazurek
Katarzyna Krzywicka
Kreślenie mapy: Dariusz Mazurek
Aktualność: styczeń 2019 r.
Wersja 1.0

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (4/W/19)

Gucin Gaj to dawne założenie ogrodowe położone u stóp wzgórza, na którym znajduje się kościół św. Katarzyny. W 1817 r. kolejny właściciel dóbr wilanowskich, Stanisław Kostka Potocki, zaaranżował w tym niezwykle atrakcyjnym miejscu rekreacyjną przestrzeń. Przebudowano drewniany, XVIII-wieczny wiejski dwór na małą klasycyzującą willę, w której otoczeniu znalazła się zabudowa nowego zespołu gospodarczego. Naturalne ukształtowanie terenu z malowniczymi stawami miało posłużyć do stworzenia, romantycznej w duchu, kompozycji ogrodowej. Nazwa Gucina została nadana na cześć wnuka założyciela, Augusta Potockiego. Odniesienie do gaju pojawiło się już po śmierci Stanisława Kostki Potockiego, kiedy to jego żona Aleksandra Potocka założyła w tym miejscu pamiątkowy park, upamiętniający zarówno postać męża, jak i jego brata, Ignacego Potockiego. Narodowo-patriotyczny charakter przestrzeni miał zostać wzmocniony przez wprowadzenie elementów małej architektury, m.in. sarkofagu, kamiennej bramy, kamieni pamiątkowych i ławek. Część z nich można oglądać dzisiaj w ogrodzie wilanowskim. Okres do śmierci Augusta Potockiego był dla Gucin Gaju czasem dynamicznego rozwoju – powstawania nowych budowli i aranżacji zieleni. Od początku XX wieku majątek zaczyna systematycznie podupadać. Park staje się źródłem drewna dla okolicznej ludności, a dawne zabudowania popadają w ruinę. Do dziś pozostał jedynie czytelny układ przestrzenny pierwotnego założenia, a z zabudowań, grota na skarpie.

PK 1	Kapliczka słupowa – pamiątka nawiedzenia Służewa przez MB Fatimską.
	Jaki jeszcze jubileusz w ten sposób upamiętniono?
PK 2	Współczesny budynek drewniany nawiązujący swoim wyglądem do typowych kuźni podmiejskich z początku XX wieku. Mieści się w nim prywatne Muzeum Kowalstwa.
	Ile postaci uwieczniono na drzeworycie z tyłu kapliczki św. Józefa?
PK 3	Pomnik Męczenników Terroru Komunistycznego 1944-1956 stojący w miejscu tajnych pochówków ofiar mordów politycznych dokonywanych w więzieniu na Mokotowie. Wiersz anonimowego więźnia.
	W jaki sposób transportowano zamordowanych patriotów na Służewiec?
PK 4	Zabytkowa figura MB Nieustającej Pomocy z 1902 roku fundacji Franciszka Latoszka i jego żony.
	Jak miała ona na imię?
PK 5	Zarys fundamentów najstarszego kościoła. Odsłonięto je podczas prac archeologicznych prowadzonych w latach 1996-2000.
	Co znajduje się na grafice pod numerem IV?
PK 6	Figura MB Niepokalanie Poczętej.
	Gdzie stała ona w czasie wojny?
PK 7	Zabytkowy budynek plebanii z 1678 r., wielokrotnie niszczonej przez wojny i mozolnie odbudowywanej przez kolejnych proboszczów. Swoją obecną formę budynek zawdzięcza remontowi przeprowadzonemu w latach 1987-1990 według XVII-wiecznego zapisu wizytacyjnego.
	Jakie narzędzia mieszczą się w skrzynce cieśli?

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (4/W/19)

PK 8	Obecnie istniejący budynek kościoła św. Katarzyny wzniesiono prawdopodobnie na przełomie XIV i XV wieku w stylu gotyku mazowieckiego. Od tego czasu podlegał on licznym przebudowom. Ostatnią z nich przeprowadzono za sprawą Augusta Potockiego, w poł. XIX w., wg projektu Franciszka Marii Lanciego. Tablica pamiątkowa.
	Ilu mieszkańców Kłodna k. Zbaraża zamordowano w 1943 roku?
PK 9	Budynek wzniesionej pod koniec XIX w. dzwonnicy. W jej wnętrzu bije XVI-wieczny dzwon z nieistniejącego już kościoła św. Jerzego. Modlitwa.
	Komu mądrość?
PK 10	Cmentarz na Służewie. Figura NMP ustawiona tutaj wśród grobów Powstania Listopadowego przez rodziny poległych Powstańców. Od 1839 roku przechowywana przez blisko 150 lat na służewskiej plebanii.
	Co było powodem ukrywania rzeźby?
PK 11	Cmentarz na Służewie. Grób Krystyny Krahelskiej, poległej w Powstaniu Warszawskim sanitariuszki, żołnierza AK. To jej twarz posiada warszawska syrenka. Jest ona także autorką napisanej w styczniu 1943 r. piosenki „Hej chłopcy, bagnet na broń” (kwatery L11).
	Jaki symbol wyryto na jej pomniku?
PK 12	Przydrożny krzyż ustawiony przy furtce prowadzącej na teren rezerwatu „Skarpa Ursynowska”. Rezerwat został utworzony w 1996 r. w celu ochrony skarpy przed zabudową oraz dla zachowania występujących na jej terenie grądów, łągów i olsów, a także położonych pod skarpą torfowisk.
	Czyj wizerunek znajduje się na przymocowanym do krzyża obrazie?

Zespół pałacowo-parkowy Rozkosz powstał około roku 1778 jako dar księżnej Izabeli Lubomirskiej dla córki Aleksandry i jej męża Stanisława Kostki Potockiego. Młoda para miała tutaj spędzić miesiąc miodowy. Przez pewien czas mieszkał tutaj także faworyt księżnej, francuski pułkownik Józef de Maisonneuve. W kolejnych latach teren wraz z zabudową zmienia dość często właścicieli, by w 1823 r. trafić w ręce Juliana Ursyna Niemcewicza. Pałac zmienia nazwę na Ursynów, stąd pochodzi nazwa późniejszej dzielnicy. Po upadku powstania listopadowego Ursynów zostaje skonfiskowany i przez kolejne dwadzieścia lat ponownie przechodzi z rąk do rąk. Stan taki trwa do 1850 r., gdy jego nową właścicielką zostaje Elżbieta z Branickich Krasieńska, żona poety Zygmunta Krasieńskiego. Z wielkim zaangażowaniem dba ona o zabudowania, a poprzez wykup okolicznych włości znacznie powiększa powierzchnię majątku. Najważniejszą inwestycją staje się wybudowanie, według projektu Zygmunta Rospendowskiego, nowego, większego pałacu, który z małymi zmianami przetrwał do dziś. W 1921 r. dobra ursynowskie zostają przekazane Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z przeznaczeniem na szkołę ogrodniczą. Działania wojenne na terenie założenia pałacowego doprowadziły do zniszczenia części drzewostanu i przedwojennej kompozycji terenu. Obecna aranżacja przestrzeni jest efektem projektu zabudowy realizowanego od 1950 r. przez Stefana Tworowskiego. W 1956 r. założenie pałacowo-parkowe wraz z okolicznymi terenami zostało przekazane Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego.

PK 13	Park Rozkosz. Obecny kształt otrzymał on w 1954 r. za sprawą Alfonsa Zielonki. Na terenie parku znajdują się dwa pomniki przyrody. Pierwszy z nich to rosnący na prawo od pałacu orzech czarny, zasadzony podobno jeszcze przez Niemcewicza. Jego nasiona miał mu podarować prezydent Stanów Zjednoczonych Jerzy Waszyngton. Natomiast drugi, rosnący obok budynku nr 8 to dąb szypułkowy Józef z tabliczką, gdzie oprócz nazwy drzewa napisano: „Naruszenie stanu istniejącego będzie karane chłostą”. Tajemniczy obiekt w parku.
	Jakie jest jego przeznaczenie?
PK 14	Zespół zabudowy SGGW. Wzniesiony w latach 50. budynek nr 1 – Centrum Informatyczne. Tablica pamiątkowa poświęcona Teresie Marszałkiewicz, wieloletniej dyrektor Instytutu Zastosowań Informatyki i Statystyki.
	Czego była prekursorką?
PK 15	Gmach VII im. prof. Ryszarda Manteuffla, wzniesiony wg projektu Stefana Tworowskiego. Mieści się w nim Wydział Nauk Ekonomicznych. Łacińska sentencja nad wejściem głównym.
	Jak brzmi jej pierwsze słowo?
PK 16	Pałacyk Rozkosz. Od 1956 r. należy on do SGGW. Ma w nim swoją siedzibę m.in. rektorat uczelni.
	Jak ma na nazwisko Jan, którego popiersie zdobi fasadę pałacu?
PK 17	Kamień pamiątkowy wystawiony w 1990 r. pierwszemu przewodniczącemu Stowarzyszenia Wychowanków SGGW.
	Kto nim był?
PK 18	Oficina pałacowa z II poł. XIX wieku. W tym budynku, w latach 1940-1944, odbywały się tajne spotkania Szkoły Podchorążych Komendy Obwodu 6B Okręgu II Batalionów Chłopskich powiatu warszawskiego. Tablica pamiątkowa.
	W którym roku odsłonięto tablicę?
PK 19	Przedwojenny budynek mieszkalny z gankiem wykonanym w formie pruskiego muru. Okienko na poddaszu.
	Kogo przedstawia wyższa z figurek?
PK 20	Krzyż przydrożny.
	Z jakiej okazji został tutaj ustawiony?

Odpowiedzi należy przesłać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl lub za pomocą formularza.

Przesłanie odpowiedzi oznacza zgodę na umieszczenie na liście osób, które przebyły TRInO.